

PHONES

PATAN : 220228 , 230068
PATAN : 221347 , 230808
UNJHA : 253419
Website : www.dpthakker.com

D.P.THAKKER & CO.
TAX CONSULTANTS
" SHREE KUNJ " STATION ROAD
PATAN (N.G.) 384265

તા .૨૭/૦૬/૨૦૧૭

ભાઈશ્રી

GST નો કાયદો આવશે કે મોડો આવશે એવા તર્ક ચાલતા હતા. પરંતુ આ GST કાયદો તારીખ:-૦૧/૦૭/૨૦૧૭ થી અમલ માં આવે છે તે જાહેર થયું છે અને વેટ, સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ તથા સર્વિસ ટેક્સ તા.૦૧/૦૭/૨૦૧૭ થી બંધ થાય છે. એટલે આ GST કાયદાથી ગંજ બજારના વેપારીઓ અને બીજા વેપારીઓ તથા મેન્યુ ફેક્ટરરને ટેક્સ પોઝીશનમાં શું ફેરફાર થાય છે તે સમજવું ખુબ જરૂરી છે

(૨) GST કાયદો આપણા માટે નવો એટલા માટે છે કે આ કાયદામાં વેટ અને સર્વિસ ટેક્સ ઉપરાંત મુખ્યત્વે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ કાયદાની જોગવાઈઓનો સમાવેશ વિપુલ પ્રમાણમાં કરવામાં આવેલ છે જેના વિષે મોટા ભાગના વેપારીઓ માહિતગાર નથી.

(૩) વેટ કાયદા હેઠળ વેચાણ-ખરીદી ઉપર ટેક્સ ભરવાનો થાય તેમ સમજીએ છીએ અને સર્વિસ માટે અલગ કાયદો જોગવાઈ છે. જ્યારે GST કાયદામાં માલ નું વેચાણ-ખરીદી અને સર્વિસ ટેક્સ કાયદાની જોગવાઈ નો એક સાથે સમાવેશ કરેલ છે. જેના પરિણામે દરેક વેપારીને આ GST કાયદા હેઠળ માલના વેચાણ ખરીદ ઉપરાંત સર્વિસ ટેક્સ ની જોગવાઈ પણ લાગુ પડે છે .

(૪) વેટ કાયદા હેઠળ જેમ માફી માલની અનુસૂચી છે તે GST કાયદા હેઠળ માફી માલ માટે શૂન્ય(NIL) રેટ બતાવેલ છે.

(૫) માર્કેટ યાર્ડ માં મુખ્યત્વે વેચાતી ચીજો ઉપર વેરાનો દર:-

(૧) ઓઈલસીડ્સ - તેલીબીયા એટલેકે કપાસિયા, એરંડા, તલ, રાયડો, અજમો, સનફલાવર સીડ્સ, સોયાબીન, વરીયાળી, મેથી, જીરું, ધાણા, સરસવ, ઇસબગુલ, ભૂસી, કપાસ ઉપર ૫% લેખે GST લાગશે

નોંધ:- (૧) ઉપરોક્ત માલનું " **બિયારણ** " વેચવામાં આવેતો ટેક્સ નો દર NIL છે.

(૨) પરંતુ માર્કેટયાર્ડમાં ખેડૂતોના ખેતીના માલ તરીકે વેચાતી ઉપરોક્ત ચીજ વસ્તુઓ "બિયારણ" નથી એટલે તેના ઉપર ૫% લેખે GST લાગશે.

(૬) માર્કેટયાર્ડ માં વેપાર કરતા વેપારીઓના મુખ્યત્વે ચાર વર્ગ છે. જેમકે (૧)ફટકીયા દલાલ (૨)કાયા આડતિયા (૩)પાકા આડતિયા અને (૪) ટ્રેડર્સ -સ્ટોકીસ્ટ વિગેરે આ ચાર પ્રકારના વેપારીઓને GST કાયદા હેઠળ લાગુ પડતી જોગવાઈઓ નીચે મુજબ છે

(૧) ફટકીયા દલાલ :-

ફટકીયા દલાલ વેચનાર અને ખરીદનાર ને ભેગા કરી આપે છે. એટલેકે વેચનાર ખરીદનારને સીધું વેચાણ કરી બીલ આપે છે અને ખરીદનાર વેચનાર ને સીધું પેમેન્ટ આપે છે જ્યારે ફટકીયા દલાલને વેચનાર અને ખરીદનાર પાસેથી દલાલી મળે છે.

આ સંજોગોમાં ફટકીયા દલાલને આવા ખરીદવેચાણ ઉપર GST ભરવાની જવાબદારી રહેતી નથી. પણ વેચનાર અને ખરીદનાર જે દલાલી આપે તેના ઉપર GST લાગશે.

(૨) કાચા આડતિયા:-

- (૧) ખેડૂત પોતાનો ખેતી પેદાશનો માલ કાચા આડતિયાને વેચવા મોકલે છે/ લાવે છે. અને ખેડૂત GST કાયદા હેઠળ URP(અનરજીસ્ટર્ડ પર્સન) છે. તેથી કાચા આડતિયાએ “ રીવર્સ ચાર્જ ” જોગવાઈ હેઠળ GST ભરવો પડે.
- (૨) આ માટે કાચા આડતિયાએ ખેડૂતનું ટેક્ષ ઇન્વોઇસ બનાવવું પડે જેમાં માલની કિંમત બજાર ભાવ પ્રમાણે લેવી પડે. આ સંજોગો માં મોટા ભાગે ખેડૂતનો માલ આવે એવો તુરંત વેચાતો હોય તો જે ભાવે માલ વેચાણો હોય તે ભાવથી ટેક્ષ ઇન્વોઇસ બનાવી શકાય અને તેના ઉપર ૫% પ્રમાણે “રીવર્સ ચાર્જ ” GST ભરવો પડે પરંતુ માલ જો ખેડૂતને ટકાવવો હોય એટલેકે નજીકના ભવિષ્ય માં વેચવો ના હોય તો બજાર કિંમત પ્રમાણે ઇન્વોઇસ બનાવી “રીવર્સ ચાર્જ ” પ્રમાણે ૫% GST લગાવવો પડે અને તે GST ની રકમ ચલણ થી સમયસર ભરી દેવી જોઈએ.
- (૩) ખેડૂત ના માલનું વેચાણ થઈ જાય પછી ખેડૂત ને પેમેન્ટ વાઉચર આપવું પડે જેનો નમુનો આ સાથે જોડેલ છે.
- (૪) વેચનાર વેપારી માર્કેટમાં હરાજીમાં ખરીદ કરતા વેપારીને જે બીલ આપે તેમાં માલની કિંમત તથા ખરાજાત (કાંઈ હોયતો) તથા કમીશન લગાવીને જે રકમ થાય તેના ઉપર માલ ઉપર લાગતા દરે ટેક્ષ લાગે જેમકે ઉપરોક્ત ગંજ બજારની આઈટમ ઉપર ૫% ટેક્ષ લાગે છે. તેથી બીલમાં લગાડેલ કમીશન ઉપર પણ ૫% ટેક્ષ લાગે. અને કોઈ માફી માલનું આ રીતે વેચાણ કરેલ હોય તો આ રીતે બીલમાં લગાડેલ કમીશન ઉપર ટેક્ષ લાગે નહિ. કારણ જે ચીજ વસ્તુનું વેચાણ કરેલ છે તે માફી માલ છે.
- (૫) કાચા આડતિયા ને ત્યાં રજીસ્ટર્ડ વેપારી માલ વેચવા મોકલે તો માલ મોકલનારે જાંગડ માલ વેચવા મોકલ્યાનું ટેક્ષ ઇન્વોઇસ બનાવવું અને તેનો GST ભરવો પડે અને આવા બીલમાં “માલ જાંગડ વેચવા માટે મોકલેલ છે” તેમ લખવું . અને જ્યારે માલ વેચાય ત્યારે આવો માલ વેચી આપનારે માલ મોકલનાર ને વેચાણ આંકડો મોકલવો પડે અને વધઘટ ની રકમ માટે માલ વેચવા મોકલેલ વેપારીએ જરૂર મુજબ ડેબીટ નોટ/ક્રેડીટ નોટ આપવી પડે જેની વિગત માસિક રીટર્ન માં બતાવવાની રહેજેના ઉપર તેણે GST લગાવીને ભરવો પડે.
- (૬) રાજ્ય બહારના GST કાયદા હેઠળ રજીસ્ટર્ડ વેપારી કાચા આડતિયા ને ત્યાં માલ વેચવા મોકલે તો તેના માટે પણ ઉપર પ્રમાણે ની રાજ્ય ના RP વેપારીને લાગુ પડતી જોગવાઈ લાગુ પડે. આવો માલ મોકલનાર વેપારી બીલમાં GST લગાવશે
- (૭) રીવર્સ ચાર્જ હેઠળ ખેડૂતના માલના વેચાણ ઉપર જે GST ભરવો પડે તે ખેડૂત પાસેથી ઉઘરાવી શકાતો નથી પણ ખેડૂત ના માલનું જે વેચાણ કરેલ હોય તેના ઉપર ઉઘરાવેલા GST સામે ભરેલો રીવર્સ ચાર્જ ટેક્ષ બાદ મળે.

પોતાના ટ્રેડીંગ ખાતાના ખરીદ વેચાણ ઉપર પણ ઉપર પ્રમાણે GST લાગે અને

ખરીદી ઉપર ભરેલા ટેક્ષની ઇનપુટ ક્રેડીટ મળે.

- (૮) આ રીતે માલના વેચાણ ઉપર ૫% GST લાગે છે. તે ટેક્ષ બે ભાગમાં એટલેકે ૨.૫% ટેક્ષ SGST અને બાકીનો ૨.૫% CGST તરીકે બીલમાં અલગ ઉઘરાવવો પડે.
- (૧૧) આ રીતે દરેક બીલમાં CGST અને SGST લગાવેલ હોય તેની સામે બાદ મળતી ઇનપુટની ક્રેડીટ બાદ કરતા જે રકમ વધે તેનું ચલણ ભરવું પડે
- (૧૨) ઉપરની જોગવાઈ રાજ્ય માં કરેલા આંતરિક વેચાણ (સપ્લાય) ને લાગુ પડે છે પરંતુ જો આવું વેચાણ (સપ્લાય) આંતરરાજ્ય કરવામાં આવેતો IGST ૫% લાગે જેની ક્રેડીટ નીચે પ્રમાણે મળશે.

આ રીતે IGST ની જે રકમ ભરવાની થાય તેની સામે જો IGST ની ઇનપુટ ક્રેડીટ લેવાની બાકી હોયતો તે પ્રથમ બાદ મળશે. અને બાકીની રકમમાંથી CGST પહેલા બાદ મળશે. અને પછી જો રકમ ભરવાની રહેતી હોય તો SGST બાદ મળશે.

(૩) પાકા આડતિયા તથા સ્ટોકીસ્ટ - ટ્રેડર્સ :-

- (૧) એક્ષપોર્ટ માટે ખરીદ કરનાર વેપારીએ પણ ઉપર મુજબ ટેક્ષ ભરીને ખરીદી કરવી પડે અને માલનું એક્ષપોર્ટ કર્યા પછી ખરીદ ઉપર ભરેલા GST નું રીફંડ માંગવું પડે એક્ષપોર્ટ વેચાણ ઉપર કોઈ ટેક્ષ લાગશે નહીં.
- (૨) ગુજરાત બહારના વેપારી કમીશન એજન્ટને ત્યાં માલનો સ્ટોક રૂ ૨૦ લાખથી વધુ રકમ નો કરાવે તો બહારના વેપારીએ ગુજરાતનો GSTIN નંબર લેવો પડે.
- (૩) પોતાના માલનું વેચાણ ગુજરાતમાં કરવામાં આવે તેના ઉપર ૨.૫% SGST અને ૨.૫% CGST લાગે અને ખરીદી ઉપર ભરેલા ટેક્ષની ઇનપુટ ટેક્ષ ક્રેડીટ મળે.
- (૪) માલખાતાનો વેપાર કરતા વેપારી R.P. પાસેથી ખરીદ કરેતો બીલમાં લાગેલ GST ની ટેક્ષ ક્રેડીટ મળશે.
- (૫) પણ જો URP પાસેથી ખરીદ કરે તો ટેક્ષ ઇન્વોઇસ બનાવી રીવર્સ ચાર્જ મુજબ GST ભરવો પડે. અને તેની ક્રેડીટ ભરવાપાત્ર ઉઘરાવેલ GST સામે મજરે મળે.
- (૬) આંતરરાજ્ય વેચાણ કરેતો IGST ભરવો પડે. અને SGST તથા CGST ની ક્રેડીટ બાદ મળે.
- (૭) પરદેશથી માલની ઇમ્પોર્ટ કરવામાં આવે તો કસ્ટમ ડ્યુટી ભરતી વખતે જ કસ્ટમ ડ્યુટી માટે આકારેલ કિંમત પ્રમાણે ટેક્ષ ઇન્વોઇસ બનાવી IGST ભરવો પડે જેની ટેક્ષ ક્રેડીટ મળે.
- (૮) માલ પરત માટે પણ TAX INVOICE બનાવવું પડે. અને ટેક્ષ ચાર્જ કરવો પડે.
- (૯) આકસ્મિક કારણોસર એટલે કે આગ લાગવાથી કે ચોરી થવાથી માલનો નાશ થાયતો તેની ઇનપુટ ટેક્ષ ક્રેડીટ ઓછી કરવી પડે.

(૪) જોબવર્ક :-

- (૧) સને-૨૦૧૭-૧૮ દરમિયાન જોબવર્ક કરનારને જોબવર્ક ચાર્જ મજુરીની રીસીપ્ટ રૂ.૨૦ લાખથી વધુ હોય કે જ્યારે થાય અને જો તેવો URP હોય તો નવા GST કાયદા હેઠળ રજીસ્ટ્રેશન નંબર લેવો પડે.

- (૨) જોબવર્ક કરનાર પાસે ૩૦-૦૬-૨૦૧૭ સુધીમાં જોબવર્ક માટે માલ આવેલો હોય તે કામ તારીખ-૦૧-૦૭-૨૦૧૭ પછી પૂરું થાય તો પછી નવા GST કાયદાની જોગવાઈ લાગુ પડે. એટલે આ અંગે રૂબરૂ આવી ટ્રાન્ઝીસનલ પ્રોવિઝન ની સમજ મેળવી લેવી .
- (૩) તારીખ ૦૧-૦૭-૨૦૧૭ પછી જોબવર્ક માટે જે માલ આવે તે અંગેની સમજ પણ રૂબરૂ આવીને મેળવી લેવી

(૫) નીચેની સર્વિસ ઉપર રીવર્સ ચાર્જ લાગે છે :-

અનુ. નંબર	સર્વિસની વિગત	સર્વિસ આપનાર	સર્વિસ પ્રોવાઇડરે ભરવાનો ટેક્ષ	સર્વિસ મેળવનાર	સર્વિસ મેળવનારે ભરવાના GST ની રકમ
(૧)	નોન ટેક્ષેબલ ટેરીટરી માંથી ટેક્ષેબલ ટેરીટરીમાં નોન એસેસી ઓન લાઇન રીસીપીયન્ટ (OIDAR) સિવાયના ને સર્વિસ પૂરી પડવાની હોર	નોન ટેક્ષેબલ ટેરીટરી માં રહેનાર	NIL	ટેક્ષેબલ ટેરીટરી માં બિજનેસ કરનાર કે સર્વિસ મેળવનાર	લાગુ પડતા દરે પૂરેપૂરે GST
(૨)	ગુડ્સ ટ્રાન્સપોર્ટ એજન્સી મારફત રોડ રસ્તેથી માલનું ટ્રાન્સપોર્ટેશન કરવાનું હોર.	ગુડ્સ ટ્રાન્સપોર્ટ એજન્સી (GTA)	NIL	(૧) ફેક્ટરી એક્ટ હેઠળ નોંધાયેલ ફેક્ટરી (૨) સોસાયટી રજીસ્ટ્રેશન કાયદા હેઠળ નોંધાયેલ સોસાયટી (૩) કો.ઓ.સોસાયટી (૪) CGST/SGST/IGST કાયદા હેઠળ રજીસ્ટર વેપારી (૫) કોઇપણ કાયદા હેઠળ અસ્તિત્વમાં આવેલ કોર્પોરેટ બોડી (૬) નોંધાયેલી કે બિન નોંધાયેલી ભાગીદારી પેઢી અને એશોશીએસન ઓફ પર્સન (૭) કેઝ્યુઅલ ટેક્ષેબલ પર્સન	લાગુ પડતા દરે પૂરેપૂરે GST
(૩)	ડાયરેક્ટલી કે ઇન ડાયરેક્ટલી એડવોકેટ કે એડવોકેટ પેઢી દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી લીગલ સર્વિસ	એડવોકેટ કે એડવોકેટની ફર્મ	NIL	કોઈપણ બિઝનેસ કરનાર	ઉપર મુજબ
(૪)	લવાઈ ટ્રીબ્યુનલ દ્વારા સેવા આપવામાં આવે	લવાઈ ટ્રીબ્યુનલ	NIL	કોઈપણ બિઝનેસ કરનાર	ઉપર મુજબ
(૫)	સ્પોન્સરશીપ સર્વિસીસ	કોઈપણ વ્યક્તિ કે પેઢી કે કંપની કે સંસ્થા	NIL	કોઈપણ કોર્પોરેટ કે ભાગીદારી પેઢી	ઉપર મુજબ
(૬)	નીચે જણાવ્યા સિવાય ની સેવાઓ ગવર્નમેન્ટ કે લોકલ ઓથોરીટી દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાઓ (૧) સ્થાવર મિલકત ભાડે રાખવામાં આવી હોય (૨) પોસ્ટ ઓફીસ દ્વારા સ્પીડ પોસ્ટ, એક્સપ્રેસ પાર્સલ પોસ્ટ, લાઈફ ઇન્સ્યુરન્સ અને સરકાર સિવાયનાં ને એજન્સી સર્વિસ આપવામાં આવે (૩) એરપોર્ટ કે બંદરની બહાર કે અંદર	ગવર્નમેન્ટ કે લોકલ ઓથોરીટી	NIL	કોઈપણ બિઝનેસ એન્ટીટી	ઉપર મુજબ

	એકરાફ્ટ કે વ્યસલ ને પૂ રી પાડવામાં આવતી સર્વિસ (૪) માલની કે પેસેન્જરની ટ્રાન્સપોર્ટ દ્વારા હેરફેર				
(૮)	કોઈપણ કંપનીના ડાયરેક્ટર કે બોડી કોર્પોરેટ દ્વારા એજ કંપનીને એજ બોડી કોર્પોરેટની પૂ રી પાડવામાં આવતી સેવા	કંપનીના ડાયરેક્ટર કે બોડી કોર્પોરેટ	NIL	કંપની કે બોડી કોર્પોરેટ	ઉપર મુજબ
(૯)	ઇન્સ્યોરન્સ નો બિઝનેશ કરનારને ઇન્સ્યોરન્સ એજન્ટ દ્વારા પૂ રી પાડવામાં આવતી સેવા	ઇન્સ્યોરન્સ એજન્ટ	NIL	ઇન્સ્યોરન્સ બિઝનેશ કરનાર	ઉપર મુજબ
(૧૦)	રીકવરી એજન્ટ દ્વારા બેન્કિંગ કંપની કે ફાયનાન્સીયલ સંસ્થા કે નોન બેન્કિંગ ફાયનાન્સીયલ કંપનીને પૂ રી પાડવામાં આવતી સેવા	રીકવરી એજન્ટ	NIL	બેન્કિંગ કંપની ફાયનાન્સીયલ ઇન્સ્ટીટ્યુશન કે નોન બેન્કિંગ ફાયનાન્સીયલ ઇન્સ્ટીટ્યુશન	ઉપર મુજબ
(૧૧)	ભારત બહારથી ભારતમાં કસ્ટમ સ્ટેશન ક્લીયરન્સ સુધી વેસલ (સ્ટીમર) માં પૂ રી પાડવામાં આવતી માલની હેરફેરની સેવા	નોન ટેક્ષેબલ ટેરીટરી માં આવેલ પર્સન દ્વારા નોન ટેક્ષેબલ ટેરીટરી માં આવેલ પર્સન ને	NIL	કસ્ટમ એક્ટ હેઠળની વ્યાખ્યા પ્રમાણેના ઇમ્પોર્ટર	ઉપર મુજબ
(૧૨)	કોપી રાઈટ કાયદા હેઠળ નોંધાયેલ ઓરીજિનલ લિટરરી, ગ્રામેટીક, મ્યુઝીકલ કે આર્ટિસ્ટ વર્કના ટ્રાન્સફર કે વાપરવાના હકોની સેવા	જેણે કોપી રાઈટ મેળવેલ હોય તેવા લેખક કે મ્યુઝીકલ કમ્પોઝર, ફોટો ગ્રાફર, આર્ટિસ્ટ વિગેરે	NIL	પબ્લીશર્સ, મ્યુઝીક કંપની કે પ્રોડ્યુસર	ઉપર મુજબ
(૧૩)	રેડિયો ટેક્સી કે ઇલેક્ટ્રોનિક કોમર્સ ઓપરેટર દ્વારા પૂ રી પાડવામાં આવતી પેસેન્જર ટ્રાન્સપોર્ટ સેવા	ટેક્સી ડ્રાઈવર કે રેન્ટ એ કેબ ઓપરેટર	NIL	કોઈપણ પર્સન	ઇલેક્ટ્રિક કોમર્સ ઓપરેટરે લાગુ પડતા દરે GST ભરવો પડે.

નોંધ :- કેજ્યુઅલ ટેક્ષેબલ પર્સન એટલે પ્રાસંગિક વેરાપાત્ર વ્યક્તિની વ્યાખ્યા નીચે પ્રમાણે છે.

“પ્રાસંગિક વેરાપાત્ર વ્યક્તિ એટલે ધંધાની પ્રવૃત્તિદરમિયાન જ્યાં પોતાના ધંધાનું કોઈપણ નિયત સ્થળ આવેલું ના હોય તેવા વેરાપાત્ર પ્રદેશમાં મુખ્ય એજન્ટ તરીકે અથવા બીજોકોઈ હેસિયતથી, પ્રસંગોપાત માલ અથવા સેવા અથવા તે બન્ને પુરા પાડવા સહિતની લેવડ-દેવડ કરતી હોય તેવી વ્યક્તિ.

(૬) GST કાયદા હેઠળ માફી માલ માટે NIL રેટ લખેલો છે અને માફી માલ માટે કોઈ એક સીડ્યુલ આપેલું નથી પણ GST રેટ માટે જુદા જુદા ધંધા ના પ્રકાર હેઠળ ના કુલ ૯૮ ચેપ્ટર આપેલા છે. અને તે દરેક ૯૮ ચેપ્ટરમાં જે વસ્તુ માફી છે તેની સામે NIL લખેલું છે. અને જે જે વસ્તુ ઉપર GST ના દર જે નક્કી કર્યા છે તે લખેલા છે. એટલે મોટા ભાગ ના ગંજ બજાર ના વેપારીઓને લાગુ પડતી

ચીજ વસ્તુના દર આગળ ઉપર જણાવેલ છે તે સિવાયની વસ્તુઓ ઉપરના વેરાના દર અમારી પાસેથી જાણી લેવા .

તેવી જ રીતે જુદા જુદા પ્રકારની સર્વિસીસની વિગત તથા લાગુ પડતા દર અને ઈનપુટ ટેક્ષ ક્રેડીટ મળશે કે નહિ મળે તેની વિગત શીડ્યુલ માં આપેલી છે અને જે સર્વિસીસ માફીમાં છે તેની પણ વિગત શીડ્યુલમાં આપેલી છે. એટલે ખાસ પ્રકારની કોઈ સર્વિસ આપવાની હોય ત્યારે તેના ઉપર સર્વિસ ટેક્ષના દર ની વિગત અમારી પાસેથી મેળવી લેવી. બિલ્ડરો તથા કોન્ટ્રાક્ટરોએ તેમને લાગુ પડતા GST પ્રોવિઝનસ અમને રૂબરૂ મળીને સમજી લેવા .

(૭) બીલો (ઇન્વોઇસ) કેવી રીતે બનાવવા?

- (૧) GST કાયદા માં બે પ્રકાર ના બીલો બનાવવાની જોગવાઈ છે (૧) ટેક્ષ ઇન્વોઇસ અને (૨) બીલ ઓફ સપ્લાય.
- (૨) ટેક્ષ ઇન્વોઇસ વેપારીએ નીચેના કેસમાં બનાવવાનું છે
 - (૧) ટેક્ષેબલ માલ નું વેચાણ કરવામાં આવે ત્યારે
 - (૨) સામે ના વેપારીને GST નંબર ન હોય કે ખરીદનાર કન્ઝ્યુમર હોય અને GST નંબર ન હોય તો પણ ટેક્ષેબલ માલના વેચાણ માટે ટેક્ષ ઇન્વોઇસ આપવાનું રહેશે.
 - (૩) ટેક્ષેબલ માલનું આંતર રાજ્ય વેચાણ કરવામાં આવે કે એક્સપોર્ટ વેચાણ કરવામાં આવે તો પણ ટેક્ષ ઇન્વોઇસ આપવાનું રહેશે એક્સપોર્ટના ઇન્વોઇસમાં **“SUPPLY MEANT FOR EXPORT ON PAYMENT OF IGST/ON BOND OR UNDERTAKING”** તેમ લખવાનું રહેશે
- (૩) બીલ ઓફ સપ્લાય (BILL OF SUPPLY) વેપારીએ નીચેના કેસ માં બનાવવાનું રહેશે
 - (૧) જ્યારે ટેક્ષ ફી માલનું વેચાણ કરવામાં આવે ત્યારે
 - (૨) રૂ. ૭૫ લાખ સુધીનું ટર્ન ઓવર ધરાવતા વેપારીઓ જેમણે કંપોજીશન(લંપસમ) ટેક્ષ ભરવાનો વિકલ્પ (OPTION) સ્વીકારેલ હોય તેમણે તેમના તમામ વેચાણો માટે બીલ ઓફ સપ્લાય આપવું પડે.
- (૪) (૧) ઇન્વોઇસ બનાવવા માટે કોઈ સ્પેશીયલ ફોર્મેટ આપેલ નથી પરંતુ તેમાં નીચેની વિગત આવવી જોઈએ.

વેચનાર વેપારીનું નામ, સરનામું, ફોન નંબર, ઈ-મેલ ID. (હોયતો), બીલ નંબર, બીલ તારીખ, GST આઇડેન્ટિટી નંબર(GSTIN), માલ લેનાર નું નામ, સરનામું, રાજ્ય, રાજ્ય કોડ, માલની ડીલેવરી જ્યાં કરવાની હોય તેનું સરનામું, માલનું નામ, વજન, ભાવ, કિંમત, HSN કોડનંબર, બીલમાં અન્ય જે ખર્ચ લગાવતા હો જેવાકે ખરાજાત, મજૂરી, માર્કેટ ફી, વીમો, ટ્રાન્સપોર્ટ ખર્ચ, કમીશન વિગેરે તથા ટેક્ષની રકમ.

- (૨) આ સાથે ટેક્ષ ઇન્વોઇસ તથા બીલ ઓફ સપ્લાય નો નમુનો જોડેલ છે તે જોઇને તેમને અનુકુળ હોય તે રીતના ઇન્વોઇસ બનાવી શકાય તેમાં વિગતો ઉપર લખ્યા મુજબની બધી આવવી જોઈએ.
- (૩) જે વેપારીઓ કોમ્પ્યુટર માં ચોપડા લખે છે તેમને એકાઉન્ટીંગ સોફ્ટવેર કંપનીઓ પણ આવા ઇન્વોઇસ નો પ્રોફોર્મા આપશે. જે પણ ઇન્વોઇસ માં વાપરી શકાય. હવે બીલો

બધા કોમ્પ્યુટર માં બનાવવા સલાહ ભર્યું છે કારણ જો બીલો કોમ્પ્યુટર માં બનેલા હશે તો જે તે મહિનો પુરો થયે થી જે પત્રકો ભરવાના છે તે સોફ્ટવેર થી તરત તૈયાર થઈ શકશે અને તમે અમને GST રીટર્ન ભરવાની વિગતો વહેલાસર આપી શકશો.

- (૪) દરેક ચીજ વસ્તુના HSN કોડ નક્કી કરવામાં આવેલ છે. જે આઠ આંકડાના છે. કઈ વસ્તુના તથા કયા પ્રકારના વેપારીઓ એ HSN કોડ બીલમાં લખવા તે સરકારશ્રી દ્વારા નોટિફાય કરવામાં આવશે. હાલમાં દોઢ કરોડના ટર્નઓવર સુધીના વેપારીઓએ HSN નંબર લખવાની જરૂર નથી. અન્ય વેપારીઓ માટે સરકારશ્રી નોટિફાય કરે તે પ્રમાણે HSN કોડ નંબર લખવાના રહેશે.
- (૫) દરેક ચીજ વસ્તુ ઉપર GST ના જે દર નક્કી કરવામાં આવેલ છે તેમાંથી અડધો ટેક્સ સ્ટેટ ગવર્નમેન્ટ તથા અડધો ટેક્સ સેન્ટ્રલ ગવર્નમેન્ટ લેવાનો છે એટલે કોઈ વસ્તુ ઉપર ૫ ટકા ટેક્સ હોય તો ૨.૫ ટકા SGST તથા ૨.૫ ટકા CGST બીલમાં લગાવવાનો રહેશે અને બીલમાં આ બંને ટેક્સ જુદા બતાવવા ના રહેશે અને ચલણ માં પણ બંને ની રકમો જુદા જુદા ખાનામાં ભરવાની રહેશે. આંતરરાજ્ય વેચાણોમાં લાગુ પડતા કુલ દર જેટલો IGST ચાર્જ કરવાનો રહેશે અને ચલણ માં જુદો બતાવવાનો રહેશે.
- (૬) દરેક ઇન્વોઇસ ટ્રણ કોપીમાં બનાવવાનું છે જેમાંથી ઓરીજનલ કોપી માલ લેનારને, ડુપ્લિકેટ કોપી ટ્રાન્સપોર્ટર ને અને ટ્રીપ્લિકેટ કોપી માલ વેચનાર (સપ્લાયર) એ રાખવાની રહેશે.
- (૭) સર્વિસ માટેનું ટેક્સ ઇન્વોઇસ કે બીલ ઓફ સપ્લાય બે કોપીમાં બનાવવાનું છે જેમાંથી ઓરીજનલ સર્વિસ લેનારને આપવાનું રહેશે અને ડુપ્લિકેટ સર્વિસ આપનારે રાખવાનું છે.
- (૮) ટેક્સ ઇન્વોઇસ ઉપર TAX INVOICE લખવાનું રહેશે જ્યારે બીલ ઓફ સપ્લાય ઉપર BILL OF SUPPLY લખવાનું રહેશે.
- (૯) દરેક બીલમાં ઓથોરાઇઝ્ડ વ્યક્તિએ સહી કરવાની રહેશે. અથવા ડીજીટલ સીગ્નેચર થી પણ સહી કરી શકાશે.

(૮) તારીખ ૩૦/૦૬/૨૦૧૭ ના ક્લોઝિંગ સ્ટોક ની કેડીટ :-

- (૧) તારીખ ૩૦/૦૬/૨૦૧૭ ના રોજ જે કાંઈ માલ સ્ટોક રહેતો હશે તેમાં ટેક્સ ભરીને જે માલ ખરીદ કરેલ હોય તેની ટેક્સ ની કેડીટ GST કાયદામાં પણ આગળ ખેંચીને લઈ શકાશે.
- (૨) URP વેપારીને તથા વેટ કાયદામાં લંપસમ ધરાવતા વેપારીને સ્ટોકનો માલ જો ૧૨ માસથી અગાઉની ખરીદીનો હશે તો તેની ટેક્સ કેડીટ GST કાયદામાં મળશે નહિ.
- (૩) છેલ્લું વેટ કાયદાનું જે રિટર્ન ભરવામાં આવે તેમાં આવી કેડીટ કેરીફોર્વર્ડ કરેલી હોવી જોઈએ.
- (૪) છેલ્લા છ માસનાં રીટર્ન ભરેલા હોવા જોઈએ.
- (૫) જે માલની ટેક્સ કેડીટ GST કાયદામાં આગળ ખેંચવામાં આવે તે માલ GST કાયદામાં ટેક્સને પાત્ર હોવો જોઈએ.
- (૬) વેટ કાયદા હેઠળ આંતરરાજ્ય વેચાણ “C” ફોર્મ સામે કરેલ હોય કે “H” ફોર્મ સામે એક્સપોર્ટ કરેલ હોય અને તે માલની ખરીદીમાં લાગેલ ટેક્સની કેડીટ માંગી હોય તો નિયમ મુજબ રજુ કરવાના આવા બધા

ફોર્મ આવી ગયા હોવા જોઈએ જો આવા કોઈ ફોર્મ મેળવવાના બાકી હોય તો તેની પ્રમાણસર ક્રેડિટ કાપવી પડે અને જ્યારે આવા ફોર્મ આવે ત્યારે માંગવાની રહે.

- (૭) કલોઝીંગ સ્ટોક ની જે ક્રેડિટ માંગવામાં આવે તેની ખરીદીના ટેક્ષ ઇન્વોઇસ હોવા જોઈએ.
- (૮) કલોઝીંગ સ્ટોક ની ક્રેડિટ નું સ્ટેટમેન્ટ GST TRN - 1 ૯૦ દિવસમાં ભરવાનું રહેશે
- (૯) કેટલાક સંજોગોમાં સ્ટોકમાં રહેલ માલ ઉપર એકસાઈઝ ડ્યુટી લાગતી હોય અને એકસાઈઝ ડ્યુટી ભર્યાનો પુરાવો ન હોય તો પણ તેના ઉપર શરતો આધીન પાર્શીયલ ક્રેડિટ મળશે. અને સ્ટોકમાં રહેલ માલ ઉપર જો એકસાઈઝ ડ્યુટી અલગ લાગેલી હોય તો તેની પુરી ક્રેડિટ મળશે.
- (૧૦) કલોઝીંગ સ્ટોકની VAT ની જે ક્રેડિટ મળશે તે SGST માં બાદ મળશે. એકસાઈઝ ડ્યુટીની ક્રેડિટ CGST માં મલશે

- (૯) GST કાયદામાં માલના ઓર્ડર સાથે એડવાન્સમાં કોઈ રકમ મળે તો તે એડવાન્સની રકમ ઉપર GST ભરવો પડે દા.ત. જુલાઈમાં કોઈ પાર્ટી પાસેથી રૂ.૧૦ લાખ નો માલ મોકલવા માટે ઓર્ડર આવ્યો અને તેની સાથે રૂ.૨ લાખ નું એડવાન્સ પેમેન્ટ મળે અને માલની રવાનગી ઓગસ્ટ મહિનામાં થાય તો જુલાઈ મહિનાના રીટર્નમાં રૂ. 2 લાખ નો GST ભરવો પડે અને બાકીના 8 લાખનો GST ઓગસ્ટ મહિનાનું રીટર્ન ભરો તેમાં ભરવો પડે પરંતુ એડવાન્સની રકમ જો ડીપોઝીટ ખાતામાં જમા કરવામાં આવે અને પાર્ટીને પરત કરવામાં આવે તો એડવાન્સ ઉપર ટેક્ષ ભરવાનો આવે નહીં.
- (૧૦) કોઈ પાર્ટીને માલ વેચવામાં આવે અને તેનું પેમેન્ટ મોડું આવે અને જો વ્યાજ ચાર્જ કરવામાં આવે તો આવી વ્યાજની રકમ ઉપર પણ GST ભરવો પડશે.

(૧૧) ઈનપુટ ટેક્ષક્રેડિટ ની જોગવાઈ

- (૧) GST કાયદામાં ટેક્ષ ભરીને જે માલ ખરીદવામાં આવશે તેની ટેક્ષની ક્રેડિટ મળશે
- (૨) જે કોઈ સર્વિસ મેળવેલ હોય અને તેમાં જે GST લાગેલ હોય તેની પણ ક્રેડિટ મળશે.
- (૩) આવી ક્રેડિટ લેવા માટે તેનું ટેક્ષ ઇન્વોઇસ હોવું ફરજિયાત છે અને માલ કે સર્વિસ ખરેખર મળેલ હોવા જોઈએ
- (૪) ટેક્ષ ઇન્વોઇસમાં જે ટેક્ષ લાગે તે વેચનાર વેપારીએ ભરેલો હોવો જોઈએ
- (૫) વેચનાર વેપારીએ આવું વેચાણ તેના રીટર્નમાં બતાવેલ હોવું જોઈએ
- (૬) જે ખરીદીની ટેક્ષ ક્રેડિટ માંગવામાં આવે તેનું પેમેન્ટ ખરીદનાર વેપારીએ વેચનાર વેપારીને 180 દિવસમાં આપી દેવું પડે નહીંતર ટેક્ષક્રેડિટ ન મળે.
- (૭) કોઈપણ કેપિટલ ગુડ્સ દા.ત. મશીનરીની ટેક્ષથી ખરીદી કરવામાં આવે તેની ટેક્ષ ક્રેડિટ મળશે, પરંતુ આવી ટેક્ષની રકમ મશીનરી ખાતે ઉધારેલ હોય અને તેનો ઘસારો માંગવામાં આવે તો ટેક્ષની રકમની ક્રેડિટ મળશે નહિ એટલે મશીનરી ખરીદીમાં જે ટેક્ષ લાગેલ હોય તે મશીનરી ખાતે ન ઉધારતા ઈનપુટ ટેક્ષ ખાતે ઉધારવો જોઈએ
- (૮) GST કાયદામાં કેપીટલ ગુડ્સ ની ખરીદી ઉપર ક્રેડિટ મલશે એટલેકે ફર્નિચર, વજનકાંટો, એર-કંડીશનર, મોબાઇલ ફોન, કોમ્પ્યુટર, વિગેરેની ખરીદીમાં લાગેલ GST ની પણ ક્રેડિટ મલશે. પણ તમારો GST NO. તે બીલમાં લખાવવો તો જ તમારા ક્રેડિટ લેઝરમાં તે ટેક્ષની ક્રેડિટ આવશે આ GST ની રકમ ઉપર ઘસારો માંગી શકાશે નહિ. જો કે મોટર વ્હીકલ જેવા કે મોટર, સ્કુટર માલિક

માટે કે ભાગીદાર માટે કે ડાયરેક્ટર માટે ખરીદવામાં આવે તો આવા વ્હીકલ ની ખરીદીમાં લાગેલ GST ની ક્રેડીટ મલશે નહિ. પણ માલની ડીલેવરી કરવા માટે કોઈ વાહન ખરીદવામાં આવેતો તેની ક્રેડીટ મલશે.

- (૯) જે તે મહિનાની ઈનપુટ ટેક્ષ ક્રેડીટ જે રીટર્ન માં માંગવામાં આવે તે ઓનલાઈન મેચ કરવામાં આવશે અને જો આવી ક્રેડીટ મેચ થતી નહીં હોય તો મિસમેચ ક્રેડીટ તરીકે ઓનલાઈન બતાવશે જેની જાણ ખરીદનાર વેપારીએ ફોર્મ GSTR-2A માં કરવાની રહે જે વેચનાર વેપારીને પણ તેના GST એકાઉન્ટ માં દેખાશે અને તે આવા વેચાણના ટેક્ષ ઇન્વોઇસ ની વિગત GSTR-1A માં અપડેટ કરી શકશે અને જો આવા વેપારી આવી વિગત અપડેટ નહિ કરે તો બે મહિના પછી આવી ક્રેડીટ માંગનાર વેપારીના કેસ માં આઉટપુટ ટેક્ષ તરીકે વ્યાજ સાથે ભરવાની થશે
- (૧૦) જો કોઈ ખરીદીની ક્રેડીટ માંગવાની રહી ગઈ હોય તો તે ક્રેડીટ પછીના વર્ષના સપ્ટેમ્બર મહિનાનું પત્રક ભરવાની ડ્યુડેટ કે વાર્ષિક પત્રક ભર્યાની તારીખ બે માંથી જે વહેલું હોય ત્યાં સુધીમાં માંગી શકાય.
- (૧૧) ઉત્પાદકે માલ ખરીદીમાં ટેક્ષ ભરેલ હોય પણ તૈયાર માલ ઉપર જો કોઈ GST લાગતો ન હોય તો ખરીદીમાં લાગેલ ટેક્ષની કે સર્વિસીસ ની ક્રેડીટ મળે નહિ.તેવી જ રીતે ઉત્પાદિત માલમાં એક પ્રોડક્ટ ટેક્ષેબલ હોય અને બીજી પ્રોડક્ટ ટેક્ષ ફ્રી હોય તો પ્રપોર્સનેટ ક્રેડીટ નામંજૂર કરવાની જોગવાઈ કાયદામાં કરેલ છે.જોકે વેટ કાયદા હેઠળ કોર્ટોના ચુકાદા છે કે મેઈન પ્રોડક્ટ ટેક્ષેબલ હોય તો બાય પ્રોડક્ટ ટેક્ષ ફ્રી હોવાથી કોઈ ઈનપુટ ક્રેડીટ ઘટાડી શકાય નહીં એટલે આ મુદ્દો તકરારી છે
- (૧૨) મોટર વિહીકલ બનાવવાનો કે વેચવાનો ધંધો ન કરતા હોય તેવા વેપારી પોતાના માટે મોટર વિહીકલ ખરીદ કરે તો તેવી ખરીદી માં લાગેલ GST ની ક્રેડીટ મળશે નહિ.
- (૧૩) પોતાના ધંધા માટે રેસ્ટોરન્ટ એટલે કે ખાણી-પીણી ની સર્વિસ લીધી હોય તો તેની ટેક્ષ ક્રેડીટ મળશે નહિ.
- (૧૪) ક્લબ-હેલ્થ ક્લબ અને હેલ્થ સર્વિસીસ ની ટેક્ષ ક્રેડીટ મળશે નહિ.
- (૧૫) ધંધા માટે મકાન બાંધકામ ની સર્વિસ લીધેલી હોય તેમાં લાગેલ GST ની ક્રેડીટ મળશે નહિ.
- (૧૬) જે માલ ચોરાઈ જાય કે કોઈપણ રીતે નાશ પામે કે ગીફ્ટ તરીકે કે સેમ્પલ તરીકે આપવામાં આવે તેની ક્રેડીટ મળશે નહિ.

(૧૨) GST કાયદા હેઠળ કંપોજીશન (લંપસમ) ની જોગવાઈ :

- (૧) આ સ્કીમ હેઠળ જે વેપારીનું છેલ્લા નાણાકીય વર્ષમાં રૂપ લાખ થી વધુ ટર્નઓવર ન હોય તેવા વેપારી લાભ લઈ શકશે.
- (૨) આ લાભ ટ્રેડીંગ કરતા વેપારીઓ, મેન્યુ ફેક્ટરર્સ તથા રેસ્ટોરન્ટનો ધંધો કરનાર ને મળી શકશે
- (૩) કંપોજીશનનો લાભ લેનાર વેપારી ઇન્ટરસ્ટેટ(પરપ્રાંત) વેચાણ કરી શકશે નહિ. પણ પરપ્રાંતથી ખરીદી કરી શકશે.
- (૪) આવા વેપારીએ આ સ્કીમનો લાભ લીધા પછી ટેક્ષેબલ તથા ટેક્ષ ફ્રી બંને પ્રકારના માલ ઉપર કંપોજીશન ટેક્ષ ભરવો પડશે.

- (૫) તારીખ-૦૧/૦૭/૨૦૧૭ થી જેમને કંપોજીશન નો લાભ લેવો હોય તેમને ૩૦ દિવસમાં અરજી કરવાની રહેશે. અને આવા વેપારી બીલમાં ટેક્ષ ઉઘરાવી શકશે નહીં
- (૬) આવા વેપારીએ **BILL OF SUPPLY**(બીલ ઓફ સપ્લાય) આપવાનું રહેશે તેઓ ટેક્ષ ઇન્વોઇસ આપી શકશે નહિ અને બીલ માં ટેક્ષ ઉઘરાવી શકશે નહિ
- (૭) સામાન્ય રીતે આવો ઓપ્શન નાણાકીય વર્ષ ચાલુ થાય તે પહેલા માંગી લેવો પડેજો કોઈ વેપારી વર્ષ દરમીયાન નવો ધંધો ચાલુ કરે તો ત્યારથી કંપોજીશન માંગી શકાશે
- (૮) તારીખ-૦૧/૦૭/૨૦૧૭ થી જેમને આ સ્કીમ નો લાભ લેવો હોય તેમની પાસે રાજ્ય બહારની ખરીદીનો કે ભારત બહારની ખરીદીનો કોઈ સ્ટોક હોવો જોઈએ નહીં.
- (૯) જો તારીખ-૦૧/૦૭/૨૦૧૭ ના રોજ બિન નોંધાયેલ (URP) વેપારી/વ્યક્તિ ની ખરીદી નો સ્ટોક હોય તો તેનો GST ભરવો પડે અને ત્યાર બાદ પણ URP ની ખરીદી કરે કે સર્વિસ મેળવે તો તેનો GST જુદો ભરવો પડે.
- (૧૦) આ સ્કીમ નો લાભ લેનાર વેપારીએ પોતાના ધંધાના સ્થળ ઉપર બોર્ડમાં નીચે મુજબ લખવું પડે
- “COMPOSITION TAXABLE PERSON”** અને દરેક બીલ ઉપર નીચે પ્રમાણે છાપવું પડે
- “COMPOSITION TAXABLE PERSON NOT ELIGIBLE TO COLLECT TAX ON SUPPLIES”**
- (૧૧) કંપોજીશન ટેક્ષનો લાભ લેનાર વ્યક્તિ જો કોઈ ઇન્ટરસ્ટેટ વેચાણ કરે કે તેનું ટર્નઓવર રૂ.૭૫ લાખ થી વધી જાય કે અન્ય કોઈ શરત નો તે ભંગ કરે તો આ સ્કીમ નો લાભ તે તારીખ થી મળવાનો બંધ થાય અને આવા વેપારીએ આ સ્કીમ માંથી નીકળી જવાની (WITHDRAW થવાની) અરજી ઓનલાઈન સાત દિવસમાં કરવી પડે.
- (૧૨) આ સ્કીમ નો લાભ લેનાર વ્યક્તિને આ સ્કીમ માંથી નીકળી જવું હોય તો જે તારીખ થી નીકળી જવું હોય તે પહેલા ઓનલાઈન અરજી કરવી પડે.
- (૧૩) આવા વેપારીને ખરીદીમાં લાગેલ કોઈ ઇનપુટ ટેક્ષ ની ક્રેડીટ મળે નહીં.
- (૧૪) કંપોજીશન ટેક્ષના દર નીચે મુજબ છે.

વેપારીનો પ્રકાર	SGST દર	CGST દર	કુલ વેરા દર
૧) ઉત્પાદકો માટે	૧%	૧%	૨%
૨) રેસ્ટોરન્ટ ના ધંધા માટે	૨.૫%	૨.૫%	૫%
૩) અન્ય સપ્લાયરો(વેપારીઓ) માટે	૦.૫%	૦.૫%	૧%

(૧૫) આ સ્કીમ નો લાભ નીચેના ઉત્પાદકો ને નહીં મળે.

(૧) આઈસ્ક્રીમ કે ખાદ્ય બરફ બનાવનારને (૨) પાન મસાલા બનાવનારને (૩) તમાકુ ના પ્રોસેસરને

(૧૬) કાપડ, રેડીમેડ, હોઝીયરી, કટલરી, સ્ટેશનરી, મેડીકલ સ્ટોર્સ વિગેરે નો ધંધો કરતા નાના વેપારીઓ જેમનું ટર્ન ઓવર રૂ.૭૫ લાખ થી ઓછું હોય તેમણે કમ્પોજીશન લેવું સલાહ ભર્યું છે અને આ માટે અમને જાણ કરવી.

(૧૩) રીવર્સ ચાર્જ મીકેનીઝમ :

જ્યારે અન રજીસ્ટર્ડ વ્યક્તિ પાસેથી માલ કે સર્વિસ મેળવવામાં આવે ત્યારે ટેક્ષની જવાબદારી આવો માલ કે સર્વિસ મેળવનાર રજીસ્ટર્ડ પર્સનની રહેશે. દા.ત. માર્કેટયાર્ડ ના રજીસ્ટર્ડ વેપારી ખેડૂત નો માલ ખરીદે તો આવા વેપારીએ પોતે જે મહિનામાં આવી ખરીદી કરેલ હોય તે મહિનો પૂરો થયેથી તેનારો દિવસમાં તેનો ભરવાપાત્ર ટેક્ષ ભરી દેવો પડે. અને ટેક્ષ ભર્યા બાદ તેની તેમને ક્રેડીટ મળશે. VAT કાયદા માં પણ URD ખરીદીનો ટેક્ષ ભરીને ક્રેડીટ માંગવાની જોગવાઈ હતી પરંતુ જે તે વખતે સરકારશ્રીએ આવો ટેક્ષ ભરવા પાત્ર બતાવીને તેની ક્રેડીટ માંગવાની છૂટ આપેલ એટલે URD ખરીદીનો ટેક્ષ ભરવાનો રહેતો ન હતો. પરંતુ GST કાયદામાં હજુ સુધી આવી કોઈ છૂટછાટ આપ્યાનું અમારી જાણ માં નથી. એટલે હાલની પરિસ્થિતિ મુજબ URP ખરીદી કરવામાં આવે કે URP પાસેથી કોઈ સર્વિસ મેળવવામાં આવે તો રીવર્સ ચાર્જ મીકેનીઝમ પ્રમાણે આવો માલ ખરીદનાર કે સર્વિસ મેળવનાર રજીસ્ટર્ડ પર્સને (વ્યક્તિ-વેપારીએ) ટેક્ષ ભરવો પડે. અને આવી URP ખરીદીનું TAX INVOICE બનાવવું પડે અને તેમાં “રીવર્સ ચાર્જ મુજબ ભરવાપાત્ર ટેક્ષ” (Tax Payable Under Reverse Charge) તેમ લખવું પડે અને આવા URP ને પેમેન્ટ વાઉચર આપવાનું રહે.

(૧૪) GST કાયદામાં રીટર્ન ભરવાની જોગવાઈ નીચે પ્રમાણે છે.

- (૧) દરેક નોંધાયેલા વેપારી/વ્યક્તિએ માસિક રીટર્ન ભરવાના છે. મહિનો પૂરો થાય એટલે દસ દિવસમાં જે કોઈ વેચાણ/સપ્લાય કરેલ હોય તેનું રીટર્ન GSTR-1 ઓનલાઈન ભરવાનું રહેશે.
- (૨) ત્યારબાદ તે મહિનામાં જે ખરીદી કરેલ હોય તેનું રીટર્ન પાંચ દિવસમાં અપલોડ કરવાનું રહેશે.
- (૩) પ્રથમ દસ દિવસમાં બધા વેપારીઓએ વેચાણની વિગતો અપલોડ કર્યા પછીના પાંચ દિવસમાં દરેક વેપારી પોતાની ખરીદી લોગ ઇન થઈને પોતાના એકાઉન્ટમાં જોઈ શકશે અને કોઈ ખરીદી રહી ગયેલ હોય તો તે ઉમેરીને, કોઈ ખરીદી ખોટી આવી ગયેલ હોય તો તે કાઢીને અને કોઈ ખરીદીની રકમ માં ભૂલ હોય તો તે ભૂલ સુધારીને GSTR-2 ભરી શકશે. આ માટે GSTR-1A તથા 2A ના રિટર્ન ભરીને અપડેશન કરવાનું રહેશે જે બન્ને વેપારીઓ ઓનલાઈન જોઈ શકશે.
- (૪) વેપારી પોતે જે માલ કે સર્વિસ મેળવેલ હોય તેમાંથી જે ક્રેડીટ તેને મળવાપાત્ર ન હોય તે ઘટાડી શકશે.
- (૫) GSTR-2 રીટર્નની ડ્યુ ડેવટારીખ) પતી ગયા પછી પાંચ દિવસમાં એટલે કે જે તે મહિનો પૂરો થયા પછી ૨૦ દિવસમાં દરેકે કુલ ભરવાપાત્ર ટેક્ષ માંથી મજરે લેવાની ટેક્ષ ક્રેડીટ બાદ કરીને નેટ જે ટેક્ષ ભરવાનો હોય તે પણ આ ૨૦ દિવસમાં ભરીને ફાઈનલ રીટર્ન GSTR-3 ઓનલાઈન ભરવાનું રહેશે.
- (૬) GST કાયદા હેઠળના રીટર્ન ડિજિટલ સિગ્નેચરથી કે આધારકાર્ડ કે બેંક એકાઉન્ટ થ્રુ ઈવેરીફિકેશનથી ભરવાના છે. E-VERIFICATION માં રીટર્ન ભરવા માટેનો પાસવર્ડ (OTP) વેપારીના રજીસ્ટર્ડ મોબાઈલ નંબર ઉપર જશે જે વેપારી અમને આપે ત્યારબાદ રીટર્ન અપલોડ કરી શકાશે. અમારી ટ્રષ્ટીએ ડિજિટલ સિગ્નેચર વેપારીએ મેળવી લેવી સલાહભર્યું છે જેથી પાસવર્ડ માંગવાની-આપવાની માથાફૂટ રહે નહીં.
- (૭) જે વેપારીને કોઈ મહિનામાં કોઈ ખરીદ-વેચાણ ન હોય તો પણ તેમને NIL રીટર્ન ભરવું ફરજિયાત છે.
- (૮) કોઈ રીટર્ન ભરવામાં કોઈ વિગત ખોટી લખાઈ ગયેલ હોય અને પાછળથી તે ધ્યાનમાં આવે તો તેનું રેકટીફિકેશન રીટર્નમાં થઈ શકશે પરંતુ આવું રેકટીફિકેશન જે તે નાણાકીય વર્ષ પછીના સપ્ટેમ્બર

માસનું રીટર્ન ભરવાની તારીખ અને વાર્ષિક પત્રક ભર્યાની તારીખ એ બે માંથી જે વહેલું હોય ત્યાં સુધી થઈ શકશે.

(૯) કંપોઝિશન ટેક્સ(લંપસમ) નો ઓપ્શન જેમણે સ્વીકારેલ હોય તેમને ત્રિમાસિક રીટર્ન ૧૮ દિવસમાં ભરવાના છે.

(૧૦) દરેક વર્ષનું વાર્ષિક રીટર્ન જે તે નાણાકીય વર્ષ પૂરું થયેથી ૧-ડીસેમ્બર સુધી માં ભરવાનું રહેશે

(૧૧) GST ખાતા દ્વારા દરેક વેપારીને તેઓ રીટર્ન તથા ટેક્સ ભરવામાં કેટલા રેગ્યુલર છે તેનું રેટીંગ આપવામાં આવશે.

(૧૫) રીટર્ન મોડું ભરવાની પેનલ્ટી

(૧) માસીક કે ત્રિમાસીક રીટર્ન મોડું ભરવામાં આવશે તો દરેક રીટર્ન માટે રોજના રૂ.100/- પ્રમાણે પેનલ્ટી(લેટ ફી) લાગશે. અને વધુ માં વધુ :5,000/- ની પેનલ્ટી દરેક પત્રક માટે થઈ શકશે.

(૨) વાર્ષિક રીટર્ન લેટ ભરવા માટે પણ રોજની રૂ.100/- ની લેટ ફી લાગશે. અને વધુમાં વધુ ટર્નઓવર ના 0.25 ટકા સુધી ની લેટ ફી લાગી શકશે

(૧૬) GST કાયદામાં રિફંડની જોગવાઈ

(૧) એક્સપોર્ટ કરતા વેપારીઓ તેમની ખરીદીમાં તથા મેળવેલ સર્વિસીસ માં જે કાંઈ GST લાગેલ હોય તેનું રીફંડ જે તે મહિનો પૂરો થયેથી GST RFD1 માં અરજી કરીને માંગી શકશે આવા વેપારી એ માલ એક્સપોર્ટ કરેલ ના પુરાવા આપવાના રહેશે

(૨) SEZ (સ્પેશિયલ ઇકોનોમીક ઝોન) ડેવલપર કે તેમાં ધંધો કરતા કોઈ વેપારીને જે કોઈ સપ્લાયર માલ કે સર્વિસ આપશે તે ZERO RATED સપ્લાય ગણાશે. અને આવો માલ કે સર્વિસ સપ્લાય કરનાર ને બીલ માં કોઈ વેરો લગાવવાનો રહેશે નહીં અને આવા સપ્લાયર તેમની ખરીદીમાં લાગેલ ટેક્સ તથા તેમને મેળવેલી સર્વિસ ઉપરના ટેક્સનું રીફંડ માંગી શકશે.

(૩) જે વેપારીઓ/વ્યક્તિઓ ને ખરીદી માં કે સર્વિસ માં જે GST લાગતો હોય તેનો ટેક્સ નો દર વેચાણ ના -સપ્લાય ના GST ના દર કરતા વધુ હોય તેઓ પણ રીફંડ માંગી શકશે

(૧૭) GST કાયદા હેઠળ નંબર ક્યારે લેવો પડે?

(૧) કોઈપણ નાણાકીય વર્ષમાં કોઈ વ્યક્તિનું ટેક્સેબલ તથા ટેક્સફી માલ કે સર્વિસનું ટર્નઓવર રૂ.૧૦ લાખ થી વધી જાય તો GST નંબરની માંગણી ૩૦ દિવસમાં કરવી પડે.

(૨) જે વેપારીઓ VAT કાયદા હેઠળ કે સર્વિસ ટેક્સ ના કાયદા હેઠળ કે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ ના કાયદા હેઠળ નોંધાયેલા હોય તેમણે બધાએ GST કાયદા હેઠળ માઈગ્રેશન કરીને GST કાયદામાં રજીસ્ટ્રેશન કરાવવાનું છે.

(૩) કોઈપણ વ્યક્તિ ઇન્ટરસ્ટેટ (આંતરરાજ્ય) વેચાણ કે સપ્લાય કરે તો તેમણે ફરજિયાત GST નંબર લેવો પડે.

(૪) રીવર્સ ચાર્જ મીકેનીઝમ પ્રમાણે જેમને ટેક્સ ભરવાનો થતો હોય તેવી વ્યક્તિઓએ GST નંબર માટે અરજી કરવી પડે.

- (૫) કોઈ વ્યક્તિ બીજા કોઈ ટેક્ષેબલ પર્સન ના એજન્ટ તરીકે ટેક્ષેબલ માલ કે સર્વિસ ની સપ્લાય કરે તો તેમણે GST નંબર લેવો પડે.
- (૬) ઈ-કોમર્સ ઓપરેટર તથા આવા ઓપરેટર થુ જેઓ માલ વેચતા હોય
- (૭) જેઓ GST કાયદા હેઠળ માફી માલ કે માફી સર્વિસ ના ધંધામાં જ રોકાયેલ હોય તેમણે GST નંબર લેવાની જરૂર નથી.
- (૮) રૂ. ૨૦ લાખની લીમીટ નાણાકીય વર્ષની શરૂઆત થી ગણવાની છે. એટલે કોઈ વેપારી VAT કાયદા હેઠળ માફી માલ જેવાકે કાપડ, ખાંડ, તમાકુ, નો ધંધો કરતા હોય અને તા. ૧/૪/૧૭ થી ૩૦/૬/૧૭ સુધીનું ટર્નઓવર ૨૦ લાખ થઇ ગયું હોય તો કાપડ, ખાંડ, તમાકુ હવે GST કાયદામાં ટેક્ષેબલ હોવાથી તેમણે GST નંબર ૧/૭/૧૭ થી જ લેવો પડે.
- (૯) વોલન્ટરી રજીસ્ટ્રેશન પણ કરાવી શકાશે. જેમાં કોઈ ટર્નઓવર ની મર્યાદા નથી અને કોઈ ડીપોઝીટ ભરવાની નથી.

(૧૮) GST કાયદા હેઠળ સર્વિસ નો વ્યાપ :-

GST કાયદો તે માલ અને સર્વિસ બંને ઉપર લાગતો કાયદો છે. સર્વિસની વ્યાખ્યા બહુજ વિશાળ છે. જે મુજબ જે માલ નથી તે બધું સર્વિસ ની વ્યાખ્યામાં ગણાશે જેમાં પૈસા (MONEY) અને સીક્યોરીટીઝ નો સમાવેશ થતો નથી. એટલે કોઈપણ સર્વિસ જો EXEMPT SERVICEમાં પડતી ન હોય તો તેના ઉપર GST લાગશે. જ્યારે GST કાયદા હેઠળ રજીસ્ટર્ડ વ્યક્તિ બીજા કોઈ અન રજીસ્ટર્ડ વ્યક્તિ પાસેથી સર્વિસ મેળવે ત્યારે આવા રજીસ્ટર્ડ વ્યક્તિ રીવર્સ ચાર્જ મુજબ તેના ઉપર ટેક્ષ ભરવાને જવાબદાર થાય છે. આ સંજોગો માં નીચે કેટલીક સર્વિસીસના ઉદાહરણો આપેલ છે જેમાં **REGISTERED PERSON** ની ટેક્ષ ભરવાની જવાબદારી આવે.

- (૧) માલ ખરીદતી કે વેચતી વખતે કોઈ લેબરની સર્વિસ લેવામાં આવે
- (૨) પોતાના કસ્ટમર ને હોટલમાં જમાડવામાં કે ચા-નાસ્તો કરાવવામાં આવે
- (૩) ટ્રાન્સપોર્ટર પાસેથી ટ્રાન્સપોર્ટ ની સર્વિસ લેવામાં આવે (જો કે એગ્રીકલ્ચરલ પ્રોડ્યુસ (ખેત-પેદાસો) માટે ના ટ્રાન્સપોર્ટેશન ચાર્જ ઉપર કોઈ GST લાગશે નહિ. કારણ કે તેના માટે સ્પેશીયલ એક્ઝેમ્પ્શન આપેલ છે.)
- (૪) ક્લીનીંગ ફેક્ટરી માં ખેતપેદાશો ક્લીનીંગ કરાવવામાં આવે.
- (૫) બ્રોકરને બ્રોકરેજ ચુકવવામાં આવે
- (૬) ધંધાના કસ્ટમરને હોટલમાં રાખવામાં આવે તો હોટલના બીલ ઉપર.
- (૭) ધંધાના કામે ગાડી લઈને બહાર ગયા હો અને પાર્કિંગ ના પૈસા ચુકવવામાં આ.
- (૮) કુરીયરની સર્વિસ લેવામાં આવે.
- (૯) કોઈપણ વકીલ/કન્સલ્ટન્ટ ને ફી ચુકવવામાં આવે.
- (૧૦) મકાન ભાડું કે ગોડાઉન ભાડું ચુકવવામાં આવે
- (૧૧) એકાઉન્ટન્ટ ને પગારના બદલે એકાઉન્ટિંગ ચાર્જ ચુકવવામાં આવે
- (૧૨) ધંધા માટે કોઈ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર રાખેલ હોય અને મંડપના પૈસા ચુકવવામાં આવે કે કેટરર્સ ને જમવાના પૈસા આપવામાં આવે કે ફોટો ગ્રાફરને કે વિડીઓ ગ્રાફરને તેના કામના પૈસા આપવામાં આવે
- (૧૩) સિક્યોરીટી સર્વિસ ધંધાના સ્થળે કે ગોડાઉન ઉપર લેવામાં આવે

(૧૪) દુકાનના ગાદી તકિયા ધોબી પાસે ધોવરાવવામાં આવે કે ઈસ્ટ્રી કરાવવામાં આવે

(૧૫) ઈલેક્ટ્રીશીયન ને લાઈટ રીપેરીંગ ના પૈસા આપવામાં આવે

ઉપર લખ્યા તે GST પાત્ર સર્વિસીસ ના કેટલાંક ઉદાહરણો છે. ઉપરના કેસોમાં સર્વિસ આપવાવાળા વ્યક્તિ જો રજીસ્ટર્ડ હશે તો તેમના ઇન્વોઇસ માં GST ચાર્જ કરશે. અને જો તેઓ અનરજીસ્ટર્ડ હશે અને સર્વિસ મેળવનાર જો રજીસ્ટર્ડ હોય તો આવા રજીસ્ટર્ડ વ્યક્તિએ રીવર્સ ચાર્જ મીકેનીઝમ પ્રમાણે પોતે GST ભરવાનો રહેશે. અને તેની અપવાદ સિવાયની સર્વિસની તેમને ક્રેડીટ મળશે.

- (૨) ટ્રાન્સપોર્ટરે ટ્રાન્સપોર્ટશનની સર્વિસ આપવા માટે પોતે GST ભરવાનો નથી પરંતુ આવી સર્વિસ મેળવનારે ૫% પ્રમાણે રીવર્સ ચાર્જ મીકેનીઝમ મુજબ GST ભરવાનો રહેશે.
- (૩) પેઢીના માલિક કે ભાગીદારો ધંધા માટેની મોટરકાર પોતે વાપરે તો પેઢીએ તેમને તેટલી સર્વિસ આપી ગણાય અને તેની કિંમત નક્કી કરીને રીવર્સ ચાર્જ મુજબ GST ભરવો પડે.
- (૪) જુદીજુદી સર્વિસ માટે ૫% થી ૨૮% સુધીના દર નક્કી કરેલા છે. પરંતુ મોટા ભાગની સર્વિસીસ ૧૮% માં આવે છે. એટલે જ તે વેપારીઓએ તેમને લાગુ પડતી સર્વિસીસના દર અમને પૂછી લેવા

ઉપરની માહિતી તમને GST કાયદો સમજવામાં તથા તેનો અમલ કરવામાં ઉપયોગી થશે. તેવી આશા રાખીએ છીએ. GST કાયદો નવો છે. અને તેમાં ઉપરા-ઉપર ઘણા સુધારા થયા છે. તથા નવા નોટીફિકેશન પણ આવતા રહે છે. એટલે આગળ ઉપર જે માહિતી આપેલ છે. તે અમે કાયદાના અમારા અર્થઘટન મુજબ આપેલ છે. અને જે બાબતમાં વિશેષ સમજની જરૂર હોય તેરૂબરૂ મળી સમજી લેવું.

કુશળ હશે.

લી.

ધીરુભાઈ - કનુભાઈ - પિયુષભાઈ - નિખીલભાઈ

ત્ત.ક:

તા ૨૮/૦૬/૨૦૧૭ ના નવું નોટીફિકેશન બહાર પાડી URP પાસેથી RP દરરોજ કુલ રૂ.૫૦૦૦ સુધીની સર્વિસ કે માલ લે તો રીવર્સ ચાર્જ મુજબ નો GST ભરવામાંથી માફી આપેલ છે. એટલે મજૂરી અને બીજી પરચુરણ સર્વિસીસ ને આ રીતે માફ કરેલ છે.